

Frågvist om vindkraft i Häradshammar

Publicerad 2023-02-17

Det var fullsatt när Svea Vind Offshore på tisdagseftermiddagen 7 februari inledde det första av två allmänna samrådsmöten i Häradshammars hembygdsgård om sina planerade vindkraftsparker – Långgrund 1 och 2. Teamet från Svea Vind Offshore, med projektledare Per Edström i spetsen, fick frågor av alla de slag att besvara; allt från infraljud, vibrationer, ljus och utsläpp av mikroplaster, aluminium och zink till undringar om ansvar för avvecklingskostnader och hur Svea Vind egentligen VÅGAR föreslå en vindkraftsetablering just här mitt i ett riksintresse för naturvård, kulturmiljövård och rörligt friluftsliv. På många frågor fanns svar men några fick Svea Vind ta med hem för att utreda vidare till den tillståndsansökan med vidhängande miljökonsekvensbeskrivning (MKB), som de räknar med att kunna lämna in före halvårsskiftet.

Vitsen med samråd som det i Häradshammar är att samla in alla frågor och funderingar som måste vara besvarade innan vi går in med ansökan., konstaterade projektledare Per Edström. Och därmed tackade han också alla som kommit för att bidra med frågor.

Som Arkipelaget har beskrivit i tidigare artiklar var samrådsmötet i Häradshammar bara ett i en rad möten som hålls längs kusten från Nynäshamn och ner till Valdemarsvik samt digitalt på nätet. För dem som inte har möjlighet att delta vid något av mötena så finns samrådshandlingarna att hämta på Svea Vinds hemsida och tid att skicka in frågor och synpunkter ända fram till den 28 februari. En sammanställning av inkomna frågor och synpunkter med svar/kommentarer kommer också att publiceras i samband med ansökan. Men Arkipelaget försöker redan nu vidarebefordra en del av svaren från Häradshammar.

Förutom kaffe, och skriftligt samrådsunderlag fanns, projektledaren Per Edström med flera medarbetare från Svea Vind på plats för att svara på frågor. I salen fanns även en utställning som presenterade projektet.

Foto Wiwi Samuelsson

Kan man kalla Långgrund 1 och 2 HAVSBASERADE? De ligger ju ganska nära land, varför placeras de inte längre ut till havs?

Det finns utmaningar både med att ligga närmare land och längre ut till havs, förklarade Per Edström. Längre ut leder till längre och dyrare kabelkorridorer för att leda strömmen in till land. Det är också djupare längre ut vilket både gör bygget mer komplext, dyrare och ju längre ut desto dyrare blir också underhållskostnaderna. Svea Vind har valt ett avstånd som vi bedömer är möjligt att få både ekonomi på och tillstånd för. Området är utpekade som riksintresse för vindbruk av Energimyndigheten, vilket innebär att det är en plats med särskilt goda förutsättningar för etablering av vindkraft bland annat avseende vindförhållanden.

Vem betalar för anslutningen av vindkraftverket till elnätet på land?

Den förra regeringen hade gett Svenska Kraftnät i uppdrag att räkna på vad det skulle kosta för staten att betala anslutningen och hade också gett direktiv till en utredning som skulle ta fram ett förslag. I Tidöavtalet har emellertid de nuvarande regeringspartierna och Sverigedemokraterna kommit överens om att kraftbolagen själva ska bekosta anslutningarna. Något direktiv i den riktningen har ännu inte kommit till Svenska Kraftnät men Svea Vind räknar med att det kommer och har hela tiden kalkylerat med att ta de här kostnaderna.

Hur starkt infraljud – lågfrekvent ljud som man inte hör men som ändå finns där och påverkar människors hälsa – kommer Långgrund att ge ifrån sig?

De exakta siffrorna hade inte Per Edström i huvudet utan hänvisade till att ljudnivåerna kommer att tas fram till MKB:n och ansökan. För att över huvud taget få tillstånd MÅSTE ljudnivåerna hålla sig inom de gränser som fastställts av Naturvårdsverket. Det är ett villkor som måste uppfyllas. (En forskningsammansättning om infraljud finns på Vindbrukskollen och på naturvårdsverket finns [vagledning-om-buller-fran-vindkraftverk.pdf \(naturvardsverket.se\)](#))

Behövs Långgrund egentligen med tanke på all den havsbaserade vindkraft som nu planeras i mindre unika naturområden? (På [Vindbrukskollens](#) karttjänst på Energimyndigheten.se kan all planering följas)

Alla de vindkraftsprojekt som planeras kommer inte att byggas, och vilka som slutligen förverkligas vet ingen idag, menade Per Edström.

Finns det några seglare som arbetar på Svea Vind?

Ett par av de närvarande medarbetarna svarade ja på frågan.

Hur påverkas sälar och tumlare och bottenlevande djur av undervattensljuden och vibrationerna som vindsnurrorna ger upphov till?

Ett internationellt företag inom teknik, design och rådgivning (AFRY) har anlitas för att göra beräkningar av undervattensljud under byggperioden och vid drift. Deras resultat används sedan av det marinbiologiska konsultföretaget Medins Havs- och Vattenkonsulter för att bedöma påverkan på det djurliv som olika undersökningar har påvisat inom området. (En tumlare registrerades under ett års mätning) Allt redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen (MKB:n).

Kommer det att finns visualiseringar som visar hur vindparkerna ter sig med 180 ständigt blinkande lampor?

Både flyg och sjöfart kräver att det ska finnas hinderljus på vindsnurrorna. Hinderljus avsedda för

sjöfarten ska vara gult och placeras på fundamenten medan ljuset för flyget är rött och sitter högst upp på tornen. Därutöver ska parkens ytterkanter vara markerade med vitt ljus. Visualiseringar som visar hur ljuset kommer att se ut i mörker kommer att finnas när ansökan lämnas in. Svea Vind skulle helst se att belysningen blev behovsstyrd, dvs den slås bara på när flygplan närmar sig. Det är emellertid ännu inte accepterat i Sverige i motsats till vissa andra länder. Det kan dock ha ändrat sig tills Långgrund tas i drift 2028, enligt nuvarande planer.

Finns det någon vindkraftspark någon annan stans med så höga vindsnurror?

Nej det finns inte just nu – de högsta är 260-280 m – men höjden är inte heller huggen i sten. Svea Vind har tagit höjd för att kunna utnyttja bästa tänkbara teknik som finns när det blir dags att bygga. Man ansöker om en *maxhöjd* om 335 meter från vattenytan till det högsta rotorbladets yttersta spets. De vill inte söka tillstånd för lägre vindsnurror för att senare upptäcka att det har kommit bättre teknik med högre torn och då tvingas backa tillbaka och söka nytt tillstånd.

Lars Hagström t.v. ställde frågor till Svea Vinds Karl Lindblad, sittande på huk, tillsammans med Tommy Rosén och Lars Bodelius. Foto Wiwi Samuelsson

OM Långgrund 1 och 2 byggs – vilka garantier finns det för att vindparken också tas bort när den tjänat ut och vem betalar för det?

Ansvar för borttagningen ligger på det bolag som äger vindparken och för att garantera att det finns pengar den dagen, måste pengar fonderas utom räckhåll för företaget under verkens livstid på 25-30 år. Skulle företaget gå i konkurs ska pengar för avvecklingen ändå finnas kvar. Det är villkor som ingår i tillståndet som Mark- och miljödomstolen fastställer

Tas ALLT bort när vindsnurrorna monteras ned?

Ja, allt ska bort om det inte – då – finns önskemål om att delar av fundamenten ska vara kvar eftersom det visat sig att vindkraftsfundamenten gynnar marint liv och lockar till sig viss fisk.

Är det en skröna att vindsnurrorna sprider mikroplast i omgivningen?

Nej, det är ingen skröna men de undersökningar som gjorts visar att de sprider väldigt lite mikroplast – 0,15 kg per år och verk – i jämförelse med andra verksamheter. Alla Sveriges vindkraftverk sprider 650 kg/år totalt, jämfört med biltrafiken som släpper ut 8000 ton på ett år. Men det är inte bra med lite mikroplast heller så forskningen fortsätter för att hitta metoder för att göra vindsnurrorna helt fria från utsläpp av mikroplast.

Hur mycket aluminium och zink kommer att komma ut i naturen från vindparkerna?

Det var en fråga som Per Edström bad att få återkomma med svar på, senast i MKB:n i anslutning ansökan.

Hur blir det med ägandet av Långgrund? Blir det utländskt som Eon, som är tyskt?

Svea Vind Offshore, som är ett svenskt bolag, samarbetar med det spanska energibolaget Iberdrola,

som ungefär motsvarar Vattenfall i Sverige. Iberdrola kommer att vara den största ägaren av företaget och Svea Vind avser att vara delägare och eventuellt kommer svenskt, nordiskt eller europeiskt kapital att komma in, den här frågan kommer vi att återkomma kring.

Varför kan man inte sätta upp 330 meter höga vindsnurror på land? Är det för att teknologin drivs av havsbaserad vindkraft? Är ni säkra på att man får ut mer kraft och lönsamhet av havsbaserat? Våra intäkter styrs av elpriserna och det är helt klart att det här är ett projekt som inte kommer att realiseras om det inte är lönsamt, slog Per Edström fast.